

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

2010/2272(INI)

30.5.2011

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

προς την Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

σχετικά με την κινητικότητα και την κοινωνική ένταξη των ατόμων με αναπηρίες και την ευρωπαϊκή στρατηγική 2010-2020 (2010/2272(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Elisabeth Morin-Chartier

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων καλεί την Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. υπογραμμίζει ότι η ευρωπαϊκή στρατηγική 2010-2020 πρέπει να συμβάλλει :
 - στην κοινωνική ένταξη 80 εκατομμυρίων ατόμων με αναπηρίες, ιδίως γυναικών, στην Ευρωπαϊκή Ένωση·
 - στη διευκόλυνση του έργου εκείνων που έχουν αναλάβει τη φροντίδα τους – στην πλειονότητά τους γυναίκες·
 - στην αύξηση της ευαισθητοποίησης των ενδιαφερόμενων και στον συντονισμό των δράσεών τους, δεδομένου ότι έχουν ορισθεί σαφείς στόχοι και έχουν διατυπωθεί συστάσεις·
 - στην καταπολέμηση της διπλής ή ακόμα και πολλαπλής διάκρισης που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες με αναπηρίες ως απόρροια του στενού συσχετισμού αναπηρίας, φύλου, απασχόλησης και εκπαίδευσης,
 - στην ενδεδειγμένη ένταξη των ατόμων με αναπηρίες, η οποία δεν είναι σημαντική μόνο για τα άτομα με αναπηρίες, αλλά πρέπει να θεωρείται επωφελής για ολόκληρη την κοινωνία·
2. τονίζει ότι η οικονομική κρίση έχει οδηγήσει ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ να προβούν σε περικοπές των επιδομάτων αναπηρίας, γεγονός που θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις στις εκπαιδευτικές, κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες των γυναικών με οικογενειακές ευθύνες·
3. εκφράζει τη λύπη του διότι η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Αναπηρία (2010-2020) δεν περιλαμβάνει ολοκληρωμένη προσέγγιση της διάστασης του φύλου ή ιδιαίτερο κεφάλαιο αφιερωμένο στις ειδικές ανά φύλο πολιτικές υπέρ των ατόμων με αναπηρίες, παρά το γεγονός ότι οι γυναίκες με αναπηρίες βρίσκονται συχνά σε μειονεκτικότερη θέση σε σύγκριση με τους άνδρες με αναπηρίες, και είναι συχνότερα θύματα φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη τη διάσταση του φύλου σε όλο το φάσμα της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Αναπηρία (2010-2020) και καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν μια εθνική στρατηγική για τις γυναίκες με αναπηρίες, η οποία θα καλύπτει όλα τα θέματα που περιλαμβάνονται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, η οποία επικυρώθηκε πρόσφατα από την ΕΕ·
4. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συλλέξουν λεπτομερή και αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία για την πραγματική κατάσταση που βιώνουν τα άτομα με αναπηρίες, λαμβάνοντας υπόψη τις παραμέτρους του φύλου, της αναπηρίας και της βίας, να καταρτίζουν ετήσιες εκθέσεις με στοιχεία που δείχνουν την κατάσταση των ατόμων με

αναπηρίες στα επιμέρους κράτη μέλη και να συλλέξουν επίσης αξιόπιστα δεδομένα για τα άτομα που παρέχουν φροντίδα·

5. τονίζει την ανάγκη έγκαιρης διάγνωσης και εξεύρεσης λύσεων που επιτρέπουν σε όσο το δυνατόν περισσότερα άτομα με αναπηρίες να ζουν αυτόνομα, να έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς και στην αγορά εργασίας, καθώς και να έχουν τη δυνατότητα να ασκούν τα κοινωνικά τους δικαιώματα, ώστε να μην βρίσκονται σε ευάλωτη θέση στην κοινωνία και να μην είναι εκτεθειμένα σε σοβαρούς κινδύνους διακριτικής μεταχείρισης, φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού·
6. τονίζει ότι τα άτομα με αναπηρίες αποτελούν ανομοιογενή ομάδα του πληθυσμού και ότι οι πολιτικές και οι δράσεις που σχεδιάζονται για λογαριασμό τους πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ανομοιογένεια αυτή, καθώς και το γεγονός ότι ορισμένες ομάδες, όπως οι γυναίκες με αναπηρίες, αντιμετωπίζουν επιπρόσθετες δυσκολίες και πολλαπλές μορφές διακριτικής μεταχείρισης·
7. υπογραμμίζει ότι η πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας αποτελεί προτεραιότητα· παρατηρεί ότι στις περισσότερες χώρες η διάσταση του φύλου και της αναπηρίας στο πλαίσιο των υπηρεσιών υγείας και των κοινωνικών υπηρεσιών δεν καλύπτονται από την ίδια νομοθεσία, με αποτέλεσμα στις γυναίκες με αναπηρίες να προσφέρονται συχνά υπηρεσίες υγείας που απευθύνονται στις γυναίκες εν γένει ή στα άτομα με αναπηρίες εν γένει, σπανίως όμως υπηρεσίες ειδικά σχεδιασμένες για αυτές·
8. παρατηρεί ότι η έλλειψη προσιτών, προσβάσιμων και ποιοτικών υπηρεσιών περίθαλψης στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και το γεγονός ότι οι εργασίες περίθαλψης δεν κατανέμονται εξίσου μεταξύ γυναικών και ανδρών έχουν άμεση αρνητική επίπτωση στην ικανότητα των γυναικών να συμμετέχουν σε όλες τις πτυχές του κοινωνικού, οικονομικού, πολιτιστικού και πολιτικού βίου·
9. τονίζει την ανάγκη για την επιμόρφωση των επαγγελματιών του χώρου της υγείας και των δασκάλων, στο πλαίσιο της κατάρτισής τους, και την ευαισθητοποίηση των γονέων και των δασκάλων για κάθε μορφής αναπηρία, δεδομένου ότι για ορισμένες από αυτές, αν και είναι ιδιαίτερα διαδεδομένες, οι γνώσεις είναι ελλιπείς·
10. σημειώνει ότι γυναίκες (οι μητέρες) έχουν συχνά την φροντίδα παιδιών με αναπηρίες και είναι επιφορτισμένες με την διεκπεραίωση ιατρικών, σχολικών και διοικητικών υποχρεώσεων, γεγονός που έχει αρνητικές επιπτώσεις στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία· καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν δεόντως υπόψη τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γονείς παιδιών με αναπηρίες, οι οποίοι αναγκάζονται συχνά να μένουν εκτός της αγοράς εργασίας, και να προωθήσουν πολιτικές στήριξης και συνδρομής των εν λόγω γονέων· ζητεί από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν ένα περισσότερο ευέλικτο ωράριο εργασίας ούτως ώστε οι γυναίκες αυτές να μην αποκλείονται από την αγορά εργασίας·
11. υπογραμμίζει την ανάγκη να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να αναγνωρίζουν τη συμμετοχή και τη μη αμειβόμενη εργασία εκείνων - κυρίως γυναικών - που φροντίζουν άτομα με αναπηρίες, στα εθνικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και κατά τη συνταξιοδότησή τους· τονίζει ότι πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή σε αυτές τις γυναίκες·

12. σημειώνει την πρόοδο που έχει σημειωθεί μέσω του έργου που επιτελούν σύλλογοι γονέων παιδιών με αναπηρίες ή σύλλογοι ατόμων με αναπηρίες, των οποίων επικεφαλής είναι συχνά γυναίκες· ζητεί να λαμβάνεται υπόψη αυτό το έργο τους κατά την επικύρωση της επαγγελματικής τους πείρας και καλεί τα κράτη μέλη να ανταλλάσσουν βέλτιστες πρακτικές·
13. επισημαίνει ότι το υψηλό ποσοστό γυναικών ηλικίας άνω των 60 ετών αντιστοιχεί σε υψηλό ποσοστό ηλικιωμένων γυναικών με αναπηρίες, για τις οποίες η φτώχεια αποτελεί συχνά παράγοντα κινδύνου· ενθαρρύνει, για το λόγο αυτό, τα κράτη μέλη να ενισχύσουν την προσβασιμότητα και τη θέσπιση συνοδευτικών μέτρων για τη συνδρομή ατόμων με αναπηρίες και ατόμων που έχουν αναλάβει τη φροντίδα τους·
14. ζητεί από την Επιτροπή να δώσει ειδική και ρητή έμφαση στη διασύνδεση φύλου και αναπηρίας στο πλαίσιο της μελλοντικής ευρωπαϊκής πράξης για την προσβασιμότητα και να διασφαλίσει ότι εξετάζεται όλο το φάσμα των ζητημάτων που αφορούν τις γυναίκες με αναπηρίες·
15. υπογραμμίζει το γεγονός ότι οι γυναίκες με αναπηρίες είναι συχνά θύματα βίας και κάθε μορφής εκμετάλλευσης· καλεί τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μηχανισμούς στήριξης και να λάβουν δυναμικά μέτρα για την καταπολέμηση κάθε μορφής βίας κατά των ατόμων με αναπηρίες, κυρίως των γυναικών, των ηλικιωμένων και των παιδιών, που είναι συχνά θύματα ψυχολογικής, σωματικής και σεξουαλικής βίας· επισημαίνει ότι σχεδόν το 80% των γυναικών με αναπηρίες είναι θύματα βίας και ότι ο κίνδυνος σεξουαλικής βίας είναι μεγαλύτερος για αυτές απ' ό,τι για άλλες γυναίκες· εκφράζει τη λύπη του διότι η νομοθεσία της ΕΕ και των κρατών μελών για την πρόληψη της εκμετάλλευσης, της βίας και της κακοποίησης συχνά δεν εστιάζει στο ζήτημα της αναπηρίας· συνιστά στα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο χάραξης εθνικών στρατηγικών όσον αφορά την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και την προστασία των γυναικών με αναπηρίες από την κακοποίηση· ζητεί από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Ισότητας των Φύλων να εκπονήσει μελέτες σχετικά με την κατάσταση των κοριτσιών και των γυναικών με αναπηρίες σε σχέση με τη βία·
16. τονίζει τις δυσκολίες πρόσβασης στην απασχόληση που αντιμετωπίζουν γυναίκες με αναπηρίες και προσθέτει ότι πρέπει να ενθαρρύνονται να συνεχίζουν τις σπουδές τους, να αναπτύσσουν ειδικές δεξιότητες μέσω κατάλληλης επαγγελματικής κατάρτισης, να συμμετέχουν σε προγράμματα δια βίου μάθησης και να χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες της πληροφόρησης και της επικοινωνίας, ενώ πρέπει να παρέχονται κίνητρα στις εταιρίες, υπό μορφή θετικών μέτρων και κατάλληλης χρηματοδότησης, για να τις προσλαμβάνουν, και ότι τα κράτη μέλη πρέπει να παροτρύνονται να υιοθετούν πολιτικές για την πρόσβαση στην πληροφόρηση, προσαρμοσμένες στις ανάγκες των διαφορετικών αναπηριών· ζητεί επίσης να θεσπιστούν επείγοντως νομοθετικά μέτρα για την ενθάρρυνση, προαγωγή και χρηματοδότηση προγραμμάτων στήριξης γυναικών με αναπηρίες με στόχο την ένταξή τους στον επαγγελματικό βίο, τα οποία θα προάγουν τη συνεργασία μεταξύ οργανώσεων, ιδρυμάτων, ΜΚΟ και επιχειρήσεων·
17. καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν ανεξάρτητες και συλλογικές μορφές στέγασης, οι οποίες είναι καλής ποιότητας και οικονομικά προσιτές για όλους·
18. τονίζει ότι είναι σημαντικό να βελτιστοποιηθεί η χρήση των χρηματοδοτικών μέσων της

ΕΕ, ιδίως των διαρθρωτικών ταμείων, με στόχο την προώθηση της δυνατότητας πρόσβασης και της μη διακριτικής μεταχείρισης ατόμων με αναπηρίες, δίδοντας ιδιαίτερη έμφαση στις γυναίκες, οι οποίες συχνά αντιμετωπίζουν πολλαπλή διακριτική μεταχείριση· τονίζει επίσης ότι είναι σημαντικό να αυξηθεί η προβολή των δυνατοτήτων χρηματοδότησης για τέτοιου είδους δράσεις σε προγράμματα μετά το 2013·

19. καλεί τα κράτη μέλη να προωθήσουν εκστρατείες ευαισθητοποίησης για την κατάσταση των ατόμων με αναπηρίες και ιδιαίτερα των γυναικών με αναπηρίες·
20. ζητεί την αποδέσμευση των ευρωπαϊκών κονδυλίων που προορίζονται για την υλοποίηση εκστρατειών ενημέρωσης και δράσεων ευαισθητοποίησης προς όφελος των γυναικών με αναπηρίες·
21. καλεί τα κράτη μέλη να διευκολύνουν την εκπροσώπηση των γυναικών με αναπηρίες στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, προκειμένου να διασφαλίζεται η προστασία των συμφερόντων και των δικαιωμάτων τους·
22. υπογραμμίζει ότι πρέπει να θεσπιστεί ευρωπαϊκό δελτίο κινητικότητας για τη μείωση των φραγμών στην ελεύθερη κυκλοφορία των ατόμων με αναπηρίες·
23. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν πολιτικές για να βοηθήσουν τα άτομα με αναπηρίες, ιδίως τις γυναίκες και τα παιδιά, να ενισχύσουν την αυτονομία τους και την πλήρη ένταξή τους στην κοινωνία· στο πλαίσιο αυτό, καλεί την Επιτροπή να στηρίζει προγράμματα ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και συγκεκριμένα να εξετάσει το ρόλο των προσωπικών βοηθών των ατόμων με αναπηρίες, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο αυτοί συμβάλλουν στη διευκόλυνση της καθημερινής ζωής και στην αυτονομία των ατόμων με αναπηρίες·
24. τονίζει ότι, για την καλύτερη ένταξή των ατόμων με αναπηρίες, έχει ουσιαστική σημασία να ενισχυθούν τα δικαιώματά τους στην πρόσβαση στα δημόσια μέσα μεταφοράς καθώς και τα δικαιώματά τους ως επιβατών αεροπορικών μεταφορών·
25. τονίζει ότι οι γυναίκες με αναπηρίες έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν και να επωφελούνται, επί ίσοις όροις, από την ταχεία ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών που προκύπτουν από τις νέες τεχνολογίες, δεδομένου ότι τούτο θα τους επιτρέψει να ενταχθούν χωρίς αποκλεισμούς σε μία κοινωνία πληροφορίας χωρίς φραγμούς·
26. σημειώνει ότι ο κίνδυνος της φτώχειας και της ανεργίας είναι ιδιαίτερα σοβαρός για τις ανύπαντρες μητέρες με παιδιά με αναπηρίες·
27. θεωρεί ότι είναι απαραίτητο να προβλεφθούν ειδικά μέτρα στήριξης για τη φροντίδα ατόμων με αναπηρίες που ανήκουν σε ομάδες με χαμηλό εισόδημα, ούτως ώστε να τους παρέχεται ίση πρόσβαση στις τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών και να αποφεύγεται η δημιουργία νέων μορφών κοινωνικού αποκλεισμού·
28. σημειώνει ότι ο στόχος απασχόλησης της στρατηγικής Ευρώπη 2020 δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς τη μαζική συμμετοχή των γυναικών και ότι η συμμετοχή αυτή δεν μπορεί να είναι επιτυχής εάν δεν αναγνωρίζεται επαρκώς η εργασία τους στον τομέα της παροχής φροντίδας·

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	25.5.2011
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 29 -: 0 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Marije Cornelissen, Silvia Costa, Iratxe García Pérez, Livia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Raül Romeva i Rueda, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Eva-Britt Svensson, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Ρόδη Κράτσα-Τσαγκαροπούλου
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Izaskun Bilbao Barandica, Mojca Kleva, Kartika Tamara Liotard, Gesine Meissner, Norica Nicolai, Αντιγόνη Παπαδοπούλου
Αναπληρωτές (άρθρο 187, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Roger Helmer, Jacek Włosowicz